

MARGUTIS

LIETUVĖ MOTINA MOKYTOJĀ — TAUTOS AUKLĖTOJĀ

Zilevicius J
166 Park Place
ELIZABETH N J

Cor

MARGUTIS

Published semi-monthly on the
15th and the 30th

ANTANAS VANAGAITIS
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at
the post office at Chicago, Illinois
May 16th, 1928, under the act of
March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION
PRICE \$2.00 per year, 10 cents per
copy. The publisher assumes no
responsibility for return of un-
solicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill.
Phone GROvehill 2242

Adv. Antanas A. Olis
Adv. R. A. Vasalle
Adv. A. Lapinskas
134 North La Salle Street
Room 1308
Telephone RANDolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Ave
Telephone REPUBLIC 7868

Phone CANal 6122

DR. S. JAKUBS, D. D. S.
DENTIST

9:30 A. M. 12 A. M.
1—5 P. M. 6—8 P. M.

2201 West 22nd Street
Residence 2850 West 40th St.
Res. Phone LAFayette 7383

Office Tel. HEMlock 5524
Emergency: Call MIDway 0001
Res. Tel. HEMlock 1643

Dr. Albert J. Valibus
PHYSICIAN and SURGEON

Valandos:

Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
2408 W. 63rd St.

REAL ESTATE NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

JOHN PAKEL

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus na-
mus ant lengvų mėnesinių išmokė-
jimų. Darau visokį taisymo darbą
be jokio cash įmokėjimo ant leng-
vų mėnesinių išmokėjimų. (Išgau-
nu geriausį atlyginimą iš Fire
Insurance Kompanijų dėl taisymo
apdegusių namų). Darau paskolas
ant naujų ir senų namų ant lengvų
mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20
metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

Insurance and Loans

6816 S. Western Avenue

Phone Grovehill 0306

Kaip Pasigarsinti Per Radio?

Chicagos ir apilinkės Lietuviai

Telefonuokite GROvehill 2242

MARGUTIS

6755 SO. WESTERN AVENUE

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.
— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

MOTINOS DIENA GEGUŽĖS 10.

Oi močiut, motinėle, močiute sengalvėle,
Gana pailsai, gana pavargai
Kol mane užauginai.

MOTINOS DAINA

(Sūnų išleidžiant į karą)

LIAUDIES DAINA.

S. ŠIMKUS.

♩ = 80.

Mo - ciu - te, šir - de - le, tai tau, tai tau,

au - gi - nai duk - re - lę *pp* ne sau. 1. 2. ne sau. ne sau.

Močiute, širdele, tai tai, tai tau
Auginai sūnelį ne sau, ne sau.

Išleidai sūnelį į karelę,
Už aukštų kalnelių, už marelių.

Oi verkė močiutė išleisdama,
Gailias ašarėles šluostydama.

Oi, sugryžk sūnelį, iš vainelės,
Pas savo močiutę, sengalvėlę.

MOTINOS ŠIRDIS

Nėra pasauly didesnės laimės, kaip myluoti savo vaikus!

M. Maeterlinck

Mahometonų legenda pasakoja, kaip Alachas sukūrė motinos širdį. Alachas, sukūręs nuostabų pasaulį, ištiesė ranką ir paėmė derlingo Nilo dumblo, norėdamas iš jo sukurti žmogų; tame dumble glūdėjęs krabas įsikibo į Viešpaties ranką, ir trys švento kraujo lašai ištryško iš jo piršto ir susigėrė į paimtąjį dumblą. Iš šios dieviškojo kraujo prisigėrusios žemės Viešpats ir padarė MOTINOS ŠIRDĮ. Tai reiškia, kad mahometonai motinos meilę laiko dieviško kilimo ir pripažįsta jos sopulingumą. Musulmonas taip gerbia savo motiną, kad, įeidamas pas ją, iš didelės pagarbos, savo kurpes palieka prieangy.

Nuostabi yra motinos širdis. Ji degte dega begaline ir nesibaigiančia meile savo vaikams. Tikrojoje meilėje yra kažkas dieviško. Vargu ar yra pasauly žmogus, kurs nebūtų jautęs tikrosios meilės. Tokia meilė kietaširdžius pravirkdo, užsispyrėlius palenkia, žiauriuosius numalšina, piktadarius nuginkluoja! Apaštalas šv. Povilas ją taip apibūdina: "Meilė yra kantri, maloninga. Meilė nepavydi, nesieltgia sauvalingai, nesiipučia. Ji nesididžiuoja, neieško kas jos yra, nesusierzina, neįtaria pikta, nesidžiaugia neteisybe, džiaugiasi tik tiesa; visa nukenčia, visa tiki, visako viliausi, visa pakelia." Motinos širdis kaip tik tokia meile ir plazda. Jos meilė visiškai laisva nuo pavydo. Jei motina žino, kad jos mylimą kūdikį myli dar ir kas kitas, ji tuo tik džiaugiasi ir didina savo laimę. Tokios meilės pasauly maža.

Motinos meilė kenčianti ir atlaidi. Daug baisaus skausmo iškenčia ta motina, kurios vaikai paniekina ją, nebeklauso išmintingų jos pamokymų ir, susidėję su blogais draugais, pradeda krėsti šlykščiausias piktadarys, kol pagaliau... kalėjime grandiniais sukaustomos jų rankos. Tai ne jų rankos geležimis sukakintos, o vargšės motinos širdis begalinio sielvarto ir skausmo spaudžiama. Neretai tokiais atvejais mirties angelas juodų sparnų plasnojimu užgesina skausmo ugnį. O žmonės tada mini: tai motiniško skausmo auka! Žmonės mano, kad tokios motinos širdis ir kape meilės kančiomis alsuojanti. Arba vėl, pasi- taiko, kad vaikas savo gerajai motinėlei tampa be galo nedėkingas, skriaudžia ją ir kankina... Ir teisiai užsirūstinusi motina, žiūrėk, praėjus valandėlei, vėl linksta į savo mylimą vaiką. Dar labiau ji tada norėtų priglauti tą brangųjį "palaidūną" prie geliamos krūtinės, karštai jį pabučiuoti ir viską jam atleisti. O jei nedorasis vaikas ir nenorėtų eiti pas kenčiančią savo motiną josios atsiprašyti, tai dažniausiai ji pati, netekusi kantrybės, bėga pas jį, suieško paklydusį vaikėlį, o suradusi meiliai į jį prabyla, apkabina jo kaklą, ir, žiūrėk, nusikaltėlis susigraudina ir drebančiu balsu taria: "Mama, atleisk

man; daugiau aš to nebedarysiu."

Motinos širdis nekeršija. Maža tėra motinų, kuri net ir dėl didžiausių nusikaltimų išsižadėtų savo vaiko. Nors ir visas pasaulis pasmerktų jos sūnų ar dukterį, nors ir visoje žemėje nebūtų jiems vietos, tačiau savo motinėlės prieglobsty jie visada susiras saugią ir tvirtą atramą. Kartą New Yorke, susidėjusi su blogais žmonėmis, pabėgo nuo motinos vienturtė duktė. Niekur nebesurasdama dukrelės, motina išlipdė visose skelbimų vietose savo fotografiją, o po ją parašė: "Brangioji dukrele! Grįžk pas mane, aš tave vis tebemyliu." Išvydusi gatvėje motinos fotografiją, duktė susigraudino ir grįžo pas motiną.

Motina gyvena ne savo, bet vaikų laime. Jos ir mirstančios paskutinis žvilgsnis nukrypsta į vaikus. Graži ir kokia šiurpulinga yra ši prancūzų legenda. Pietų Prancūzijoje vienas jaunuolis mylėjo kietaširdę mergaitę. Kartą ši tarė: "Jei tikrai tu mane myli, eik nužudyk savo motiną ir atnešęs jos širdį ati-

Bobutė — "Grandma"

duok mano mažajam šuneliui." Apakėlis galvotrūkiais parskrido namo ir... užmušė savo motiną. Beskubėdamas su motinos širdimi pas mylimąją, suklupo ir pargriuvo, o motinos širdis nukrito į griovį. Kruvina ir dulkėta, labiausiai susirūpinusi, ji klausia:

— Sūneli, ar nesusižeidei?

Uolingame Norvegijos fijoje kartą baisiausia vėtra blaškė laivelį. Žmonės matė tas žiaurias irklininko imtynes su šėlstančiu uraganu, tačiau pagalbos nebuvo galima suteikti. Tik devintą dieną, apimus jūrai, išplaukė pagalbos laivas. Deja, gelbėti jau nebebuvo ko... Besidairydami, netikėtai pastebėjo prie vienos uolos sudužusį laivelį, o ant pačios uolos negyvą moterį su gyvu kūdikiu prie krūtinės. Mat, sudužus laivelio, milžiniškos bangos juodu išmetė ant uolos. Bet čia jiems grėsė bado mirtis. Matydama artėjantį galą, motina temastė tik apie kūdikio likimą: aš mirštu, tačiau jis turi gyventi. Ji paėmė aštrią uolos skeveldrą, perskrodė savo krūtinę ir trykštančiu krauju maitino vaikelį, kad tik jis nemirtų, kol ateis pagalba. Motina savo širdies krauju antrąjį kartą suteikė kūdikiui gyvenimą. Arba vėl. Mažučiu laivelio eskimų šeimelė yrėsi per patvinusią upę. Stai ga ėmė skęsti. Nusivilkęs kailinius, vyras buvo bešokas į kunkliuojančią srovę, kad tik žmona su vaikeliu gyvi išliktų. Tuomet žmona suriko: "Sustok! Aš negaliu nei medžioti, nei žvejoti, nei nuo lokio gintis; aš negaliu lanko įtempti, nė harpūno mesti. Tu turi maitinti mūsų kūdikį. Lik sveikas!" Dar priglaudė savo kūdikį prie krūtinės, pabučiavo ir iššoko. Netrukus bangos ją išmetė, tik jau nebegyva.

Motinos meilė nuostabiai gudri. 1902 m., Martiko saloj kilo didelis žemės drebėjimas. 30,000 gyventojų miestas St. Pierre buvo sunaikintas. Iš daugybės uoste buvusių laivų tik 30 prancūzų kreiserių teišsigelbėjo. Visi kiti buvo užpildyti ir sudeginti iš žemės išsiveržusių ugninių pelenų. Tuo metu ant vieno garlaivio pasirodė moteris su mažučiu vaikelio. Nebeįstengdama pasprukti iš ugninių pelenų lietaus, ji susirietė, apglodama savimi kūdikį. Vėliau rado motiną suanglėjusią, tačiau vaikas tebėra gyvas.

Motinos širdis — didžioji žmonijos auklėtoja. Gera motina nepalyginamai vertingesnė net ir už šimtą mokytojų. Ji pirmoji į mūsų širdis įdiegia tiesos, tikėjimo, artimo meilės, pasiaukojimo, ištikimybės, pagarbos ir kitus gražiausius jausmus. Teisingai sakoma: kokios mūsų motinos, tokie esame ir mes. Mat, užaugusio žmogaus dvasia dažniausia yra tokią, kokią diegų motina įdiegė į mažutėlio širdį. Ozanamas dėkingai mini motiną: "Ant jos kelių išmokau Tave, Viešpatie, bijoti ir jos globoj būdamas — Tave mylėti." Net stabmeldys filosofas Markus Aurelius taip byloja: "Mano motina išmokė mane duosnumo, švelnumo, teisingumo ir susilaikymo ne tik nuo blogų veiksmų, bet ir nuo blogų minčių, o taip pat išmokė ji mane gyvent paprastai ir kukliai, neieškot turto ir prabangos." Panašiai ir Napoleonas Bonapartas pasisako: "Savo motinai, jos teisiems dėsniams esu dėkingas už pasisekimą, savo likimą ir

viską, ką gera esu padaręs. Nesvyruoju tvirtindamas, kad vaiko ateitis pirmiausia nuo jo motinos pareina."

Motinos širdis pasiaukojanti, netgi herojiškai. Paprastai ji gyvena visų savo vaikų vargais ir rūpesčiais. Nuo pat gimdymo valandos motina stovi mirties šešėlyje, tačiau su gyva mintimi, kad tik jos kūdikis išliktų gyvas. Daug motinų net savo gyvybę užmokėjo už mažutėlio gyvybę. Motina, beauklėdama žmonijai naujasias kartas, užmiršta net pati save. Už savo gyvybę ji sumoka visatos Kūrėjui neįkainojamą duoklę savo vaikų gyvybėmis.

Ne vieną paklydėlį motinos pamokymai ar malda grąžino į tikėjimo ir doros kelią. Didis prancūzų rašytojas Satobrijanas tik todėl metė laisvamanybę ir tapo uoliausiu kataliku, narsiausiu kovotoju, kad jo motina revoliucijos metu giljotinuojama meldėsi, kad sūnus pasitaisytų. O vokiečių poetas Brentano, nors buvo išauklėtas labai pamaldžios motinos, ilgainiui neteko tikėjimo ir doros. Kartą naktį, grįžęs iš nepadorių pramogų, jis pajuto, lyg mirus jo motina vėl šlakstytų jį švėstu vandeniu ir žegnotų, kaip ji dar davdavo dar gyva. Brentano susimąstė, prisiminė laimingą kūdikystę ir pasitaisė.

Geriausias draugas, kokį Kūrėjas begali duoti kūdikiui, yra jo motina. Kiekvienas vaikas teturi tik vienai vieną motiną, ir visada tą pačią, ir visada visų geriausiąją, ir visada visų gražiausiąją. Vaikai — motinos pasididžiavimas. Visos motinos savo esybėje tokios pačios. "Visos motinos turtingos, jeigu jos myli savo vaikus. Nėra nei neturtingų, nei negražių, nei senų. Jų meilė amžinai lieka skaisčiausiuoju džiaugsmu. O kai jos būna nuliūdusios, vienas pabučiavimas, kurį jos gauna ar duoda, jų ašaras akių gelmėse paverčia žvaigždėmis," sako M. Maeterlinckas. Gaila, kad mes nevisai pajėgiame suprasti ką reiškia tas žodis "MOTINA." Ji gal ir pati ne visiškai supranta savę čia, žemėje. Ji tik dangų pilnai pajus, ką tai reiškia būti motina, kai angelų apsupta žiūrės į savo sūnus ir dukteris ir tars: "Tai mano vaikai; be manęs jų čia nebūtų."

Motinos meilė jai duoda teisę savo vaikus auklėti. Valstybė gali išauginti miklų kareivį, gerą amatininką, bet ji neišauklės mylinčio žmogaus, širdies žmogaus, pasiaukojančio žmogaus. Tik motina galėjo išauklėti didvyrius knygnešius, laisvės kovotojus, kritusius Sibire, valstybės kūrėjus, savanorius... Nes tik mylinti motina gali pasakyti: "Tautos Laisvei ir Tėvynės Garbei aš nesigailiu nė vieno mylimo sūnaus!"

A. B. Šukys.

TABOR FARM REZORTO ATIDARYMAS

Gegužės-May 2-3 dd.

Tabor Farm sav. yra

Juozas J. Bačiūnas

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Šį skyrių veda Balys Armoška.

PRIE MOTUTĖS KAPO

Motinos Dieną Minint

Kazimiera Rapšienė rengdama nakties miegui savo trijų mėnesių sūnelį Antanuką. Rūpestingai jo uždangalą apkamšius ir išlyginus, šypsančiu veidu ir švelniu balsu šnekučiavo:

Mik, mik mažytėli, dabar tavo laikas daug, daug miegoti, ilsėtis, nes užaugęs neturėsi laiko, praleistu nemigo valandų miegoti. Turėsi mokytis. Tetis jau dabar sako, kad turėsi būti geras naujosios Lietuvos ūkininkas ir budrus tėvynės sargas — bylojo ant lopšio pasirėmus Rapšienė.

Jos šypsantis veidas buvo nukreiptas į Antanuką. Jo akutės pilnos judrumo žiūrėjo į motiną, ir taip jų žvilgsniai kryžiuos. Jo kūdikiškas ir nekaltas šypsojimas, motinai buvo tartum gaivi pirmųjų žalumų pakvipusi banga. Kaip kiekviena motina, taip ir Rapšienė svajojo, apie džiaugsmą ir laimę, kad sūnelis sveikas ir laimingai užaugtų.

— Dėkui Dievui laiminga aš! — sušnabždėjo jos lūpos. Ji norėjo daug ko pasakyti, bet negalėjo rasti tokių žodžių kad pasakius ką širdis troško. Tačiau ji tikėjo kad sūnelis ją supranta ir be žodžių, todėl ir jautė laiminga.

Nakties ramumui ir saugumui, užrakinęs, tvartus ir kluonus įpuškėjo pypke traukdamas ir tėvas: — Tu motin daugiau nieko nežinai kaip tik su vaiku laiką leisti. — Su išvargusio veido šypsena tėvas pratarė į motiną. — Žinai, — tęsė tėvas. — Jei mūsų Antanuks mėgs mokytis ir mylės žemės ūkį, leisime jį iki agronomo mokslo. Šiandien jų Lietuvoje dar daug trūksta. O ir mes savo ūkį pavyzdinčiai galėsime sutvarkyti.

— Aš norėčiau kad Antanuks eitų geriau į kunigus, tai būtų garbė visai mūsų giminei. — Pertraukė savo Vincą žmona. — Tegu miesčionys eina į kunigus, o mūsų ūkininkų vaikai turi mokytis ir siekti geresnio Lietuvos ūkio kultūrinio mokslo. — Kaip susipratęs ūkininkas ir buvęs savanoris, laikė savo minties senasis Rapšys.

Ruduo. Saulė žemesniu taku eiddama, vis dar gana šiltai kaitino žemę. Rodos sukaupusi paskutines jėgas, dar vis norėjo palaikyti, jau žemėje pradėjusi ruduoti žalumą. Kad neslankiotų baltgalvė šalna pakluoniais, norėdama nušaldyti kai kur užsilikusias daržoves.

Laukai ištuštėjo, tai kur nekur būrelis dar kūprinėja bulvių daržuose, nes tai paskutinis ūkyje rudens darbas — bulvių kasimas ir tvarkymas. Pažvelgus į miškelį rodos kad jis pražydo rudais ir gelsvais žiedais. Bet ta spalva gamtai ir pūkščiams čiulbuonėliams, buvo ženklas ne toks kaip pavasarį. Tai ženklas kad artinasi šaltoji žiemužė, migdydama visą gražiąją gamtą.

Parvažiuoja iš Panevėžio, rūpinesis ir tvarkęs savo kaimo Jaunųjų Ūkininkų Ratelio parodėlę agronomas Antanas. Sutvarkęs savo pundus laiškų, iš kurio vieną palikęs atidžiai skaitė. Laišką laikydamas rankoj artinos prie tėvų aiškindamas, kad tai laiškas nuo dėdės iš Amerikos, kuris kviečias Antaną atvykti į Ameriką. Dar sykį laišką balsiai perskaičius, Rapšius tarpe kilo įvairių nuomonių. Motina troško visko gero savo sūnui, bet neapsakomas skausmas, kad sūnus, taip toli nori išvykti, prabilo: — Tu buvai man brangiausias sūnus, o tave išleidus į tą tolimą kraštą, nebesutiksiu ir nebematysiu kol gyva būsiu. — Skaudūs agr. Antanui buvo tie motinos žodžiai. Jis suprato juose gilų jausmingą motinos, gailėsį ir susijaudinimą.

Tėvas daug smarkiau pypkę traukdamas, nes ta netikėta žinia jį sujaudino, bet jis rimtai pagalvojęs pradėjo aiškinti:

— Tavimi džiaugiasi visas mūsų kaimas ir apylinkė. Žiūrėk, tavo užvestos kultūrinės, pievos, laukų sutvarkymas, tie jauni ūkininkų sodai, nauji sodybų planai, rauduoja pastatų stogai, tai vis tavo rūpesčiu ir pastangomis įgyvendinta. Ar gi tu juos paliksi, kad mūsų apylinkei vėl grįžtų senasis vaizdas. Tokio mokslo vyrys Lietuva išleisdama turi verkti:

— Karštais žodžiais tėvas bandė atkalbėti sūnų nuo kvietimo atsi-

sakyti. Bet sūnus nors buvo karštai mylintis savo tėvynę ir kultūringai tvarkyta savo apylinkę, visgi jam rūpėjo pamatyti tą garsią Ameriką, kurioje gal ir pasimokyti turėtų progos: — Aš važiuosiu neilgam laikui, juk jaunas esu, pabuvęs keletą metų, grįšiu atgal, — tęsė sūnus: — pamatysiu kaip kitų šalių agronomija veikia, gal grįžęs galėsiu dar daugiau nuveikti. — Nutraukė savo aiškinimą jaunasis Rapšys, nes pamatė kad motutės raukšlėtu veidu pradėjo riedėti ašaros. Skaudu ir jam pasidarė, bet jaunas lakūnas, gal ir mokslo papildymo troškimas traukė žygį vykdyti. . .

....

1938 metais viso pasaulio kampečiuose gyvena lietuviai, žinojo ką tie metai mini Lietuvai. Dvidešimts laisvo gyvenimo metų ir pirmoji Lietuvos Olimpijada. Iš visų pastangų kiekvienas tėvynainis troško pamatyti tais metais taip išsilgtą tėviškę. Nors kartą pamatyti, gal jau užžėlusius tuos takus ir kelelius, kuriais kadaise jaunas, lankė mylimąją. Troško pamatyti kaip tėvynės laukai iš ilgų režių padaryti vienkiemai, kaip miestai, fabrikai, plantai ir kitais naujaisiais pastatais papuošta jo gimtinė atrodo.

Antanas Rapšys sudėjęs savo menkas nuo mokslo atliktas sutau-pas nutarė grįžti atgal į tėviškę. Nes jo keturių metų praktika pagilino jo mokslą, pamatė kitų šalių agronomiją. Didžiąją tėvynės iškilnių šventės proga nusitarė, kad, — gana svetur jauną energiją eikvoti, tėvynė laukia darbų. . .

Gegužės pradžia. Judringoj, gražioj gyvybės ir paukščių ulbėjimo bangoj, akyse pasirodė tėviškės vaizdas. Gelsvos klevų viršūnės, iš kurių kyšo jau raudonas stogas. Čia sutinka buvusius draugus — šaulį, jaunaliutį. Užsimezga malonios kalbos, klausinėjimai. Pasisako eina į posėdį dėl motinos dienos minėjimo galutinai pasirengti. Čia Antanui netikėta skaudi žinia, nes jie pareikšdami jam gilią užuojautą, pranešė, kad jo motutė mirus dvi savaitės atgal. . .

Neberado daugiau žodžių pašnekėsiui su draugais. Per jo skruostus pradėjo riedėti gailios ašaros. Taip gaila ir skaudu pasidarė, kad tik dvi savaitės anksčiau, dar gal būtų išgirdęs nors silpną bet gyvą paskutinį motinos žodelį.

— Tu mane auginai, rūpinais. Motuš, kodėl tu nepalaukei nors keliolika dienų, kodėl mane taip

greitai palikai?

Mintis mintį Antano galvoj vijo. Kaip išreikšti mirusiai motinai pagarbą, kaip ją pasveikinti jos diena? Juk negalima motutės nepasveikinti, negalima pasitenkinti tik vienais atsiminimais!

Gegužės pirmąjį sekmadienį, saulė šildė ir laimino visas žemėje gyvenančias motinas. Rodos visa gamta tą dieną daug žaliau ir gražiau atrodė.

Antanas liūdnas, susimąstęs, su gyvu gėlių puokšte rankoj, lėtais žingsniais žingsniavo per kapines. Tylūs kryžiai eilėse, teikė tokią ramybę, rodos nė vėjas nedrįso įsiveržti į tą amžinos ramybės šventovę.

Štai naujas ką tik supiltas motutės kapas, kuris amžims prisilėgęs daug troškusią jos širdį. Ji mylėjo ir iš meilės kentė ir laukė kada jis sugrįž, laukė to džiaugsmo, tačiau...

Padėjęs gėlių puokštę ant šalto kapo, atsiklaupęs pradėjo melstis. Karštai mylėjusio sūnaus ašaros drėkino jos kapą.

Gailingas atsidūsėjimas išsiveržė iš jo krūtinės: — Tik taip mamyt aš begaliu tave pasveikinti ir pagerbti...

B. Gediminas.

PASTABOS !

Kaip praeitame susirinkime buvo nutarta, mūsų organizacijos nariai turės šeimyninį išvažiavimą į Roberts ūkį, ateinantį šeštadienį, Gegužės 3-čią dieną.

Šis mūsų išvažiavimas nepaprastas tame, kad netiktai patys pasilinksminsim, bet kartu išleisime Dėdės Samo kariuomenėn, dar vieną mūsų narių, t. y. **Bruno Katauską**. Bruno kaip jau visiems žinoma, buvo vienas iš tvėrėjų mūsų organizacijos ir labai daug pasidarbavo organizacijos gerovei, eidamas nuo pat pradžios iki išvažiavimo kasininko pareigas ir pasižymėjo savo sugabumu toms pareigoms. Todel visi nariai, susirinksite kad palinkėti mūsų nenuilstamam darbuotoji Bruno geriausios laimės ir pasisekimo tarnauti Dėdei Samui. Bruno Katauskas išvyksta pirmadienį, Gegužės 4 dieną, 6 val. ryto.

Netiktai kad pati organizacija, bet ir mūsų "bowling" komanda, ypatingai vyrai, pajus didelę spragą, netenkant Bruno. Mat jis išrisdavo sėdinį net iki 180 ir buvo vienas iš geriausių lošėjų.

Kitas narys, tai kanklininkas **Kazys Šimkus**, kuris irgi turi atidėjimą tiktai iki birželio 22 dienos, šių metų. Neabejotina, kad tą dieną ir Kazys kuriam laikui su mumis atsisveikins...!

Pirmininkas **Bruno Gediminas**, taipgi stovi nepertoliausiai nuo savo eilės

Narys **Vytautas Uznys**, gali taipgi greitai laiku išvažiuoti.

Ir taip mūsų eilės jaunimo pamažu retėja. Iš pradžių nedaug teko pastebėti kad vienas kitas pažįstamas išvažiuodavo. Bet dabar tai kas dieną išgirsti... tas jau išvažiuoja...

Artinasi Motinos Diena. Organizacijos išleisdamos savo narių, palinki savo nariui laimingos kelionės ir pasisekimo, bet motinėls išleisdamos savo sūnus kariuomenėn, pasilieka savo širdyje didžiausią širdgėlą. Kažin ar sugrįš sveikutis? O jei sugrįš?... gal visam amžiui paliegėlis? Artinanties Motinos Dienai, turime gražiai pagerbti savo motutes, kad palengvinti joms tą skausmą pernešti. Suraminkime jas, tada gal ir širdies skausmai sumažės.

Dainininkas **Jonas Urbonas** taipgi atsisveikino su Chicaga ir išvažiavo rytų šalelėn, kur bus priimtas į laivininkystę. Linkime dain. J Urbonui kuogeriausios laimės ir pasisekimo. Jo broliukas tarnauja Britų kariuomenėje ir jau dalyvavo ne viename susikirtime su priešais.

B. Armoška įstojo Chicagos Universitetan, specialiai suruoštam kursui, "Optical Work." Kursai tęsiasi apie 10 savaitių. Užsiregistruosiujų tarpe yra ir **Antanas Rudokas**.

B. A.

Vai, aš mergužėlė. . . .

Eikime, sesule,
Ant didžio dvarelio,
Klausykim, sesule,
Iš kur vėjas pučia.

Vai, ar iš rytelių,
Ar iš vakarėlių,
Ar iš tos šalelės,
Kur motulė guli.

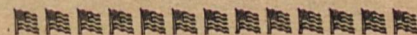
Vai, ne iš rytelių
Nei iš vakarėlių,
Tik iš tos šalelės,
Kur motulė guli.

Ant motulės, kapo
Žolelė neaugo,
Žolelė neaugo,
Vejelė nedygo.

Oi, kelkis motule,
Iš gilaus grabelio,
Pabarki žentulį
Nors vienu žodeliu.

Vai tik ta išdygo
Kresnoji liepelė,
Kresnoji liepelė
Paukšteliams čiulbėti.

Paukšteliams čiulbėti,
Gegulei kukuoti,
O man našlaitėlei
Motulei budinti.

© THE UNITED STATES FLAG ASSOCIATION.
WASHINGTON, D.C.

SVEIKATOS SKYRIUS

Tvarko

Dr. Steponas Biežis

Paskaitos būna antradieniais

Per radio iš WHFC 9:30 v. v.

Karo Vyriausias Smogikas — Dėmėtoji Šiltinė

Istorijoje vargu būtų rasti atsitikimas, kad didesnio karo ar revoliucijos metu įvairios apkrečiamos ligos neužviešpatautų. Tos ligos dažnai net paties karo užbaigą nulia. O iš tų visų rimtų ligų vyriausias smogikas arba baisiausia liga, — tai dėmėtoji šiltinė, kuri visados seka grėta didžiulių žmonių nelaimių. Taigi ir dabartiniame kare ši liga tuluose sektoruose jau yra užėmus pirmą vietą.

Žmones apkrečia ir smarkiai platiną dėmėtąją šiltinę paprastosios utelės (*Pediculus Corporis*). Šios utelės gyvena ir veisiasi žmogaus drabužiuose ir taipgi minta to paties žmogaus kraujumi. Kitais žodžiais sakant tos utelės yra tikri žmogaus parazitai nešanti jam didelę ligą ir dažnai net mirtį. Nevienam mintis ateis galvoti, kodėl tie parazitai ir sykiu ligos neplinta normaliais gyvenimo laikais, o tik ištikus didelei katastrofai kaip karui?

Štai tikrasai atsakymas: Karo apimtuose plotuose žmonės nubiednėja, maisto stokuoja ir tas pats esti labai prastos rūšies, kas visuomet sunaikina reikiamą atsparumą prieš ligas. Žmonės priversti gyventi šaltose stubose dėl kuro stokos ir dėvėti kokių turi senus suterštus ir veik niekuomet neplaukamus drabužius, o apie maudynę ar pirtį tai nebegali būti nė kalbos. Taigi badaš, šalčio kentimas ir nešvarumas yra tikroji pamatinė priežastis apkrečiamų ligų priežastis apkrečiamų ligų plitimo. O utelės tokiose gyvenimo aplinkybėse esti tikras rojus, kame jos patogausiai tunka ir neišpasakytai greitai veisiasi. Tegul šitokiųse apyvostose viena, kita utelė apkreista dėmėtosios šiltinės perais pa-

sirodo ir žiūrėk veik žaibo greitumu tūkstančiais žmonių suseraga šia liga. Tai štai delko karo išvargintuose žmonyse paplinta ši epidemija, kuri dažnai daugiau žmonių išžudo, negu visos priešo kulikos. Reiškia: karas, skurdas, ligos ir mirtis, tai neatskiriama sekvenacija.

Utelės apkrėstos dėmėtosios šiltinės perais, nuo kurių ji pati neseraga, vienas įkandimas dažnai reiškia Judošiaus pabučiavimas. Šis įkandimas iš paviršiaus žiūrint atrodo visai nekaltas, o vienok pralinkus 10-12 dienų pasireiškia to įkandimo sekami baisumai: Karštis staigiai kyla, kartais šaltis krenta ligonį. Širdis labai tankiai ir konvulsingai plaka, kad net kartais pati lova virpa, rodos ji norėdama tuos baisesius nuodus pašalinti iš sistemos. Vėliau už kelių dienų pasireiškia nežmoniškas galvos skaudėjimas, kuris tiesiog ligonį iš proto varo. Netrukus jis pradeda klidėti, blaškytis ir ilgai nei palaengva nustojęs sąmonės, širdis nebeišlaikydama nelygios kovos plaka vis silpniau ir silpniau ir pagaliau ligonis įpuola į gylesnį ir gylesnį miegą, kuris jam šį sykį paskutinis ir kuris visiškai jį atpalaiduoja nuo visų vargų kaip o auką nėra mūsų aukštosios civilizacijos.

Dėmėtoji šiltinė vieną sykį įsigavus plinta tarsi gaisras padedamas vėjo. Nors dalinai suprasti ir įvertinti šios ligos jėgą paimkime keletą pavyzdžių. Napoleono didžiulo žygio į Maskvą nepasisiekimas daugiau kredito gauna dėmėtoji šiltinė, negu Rusų strategija, nes veik pusę jo galingos armijos išklėjo ši liga pirm prisiartinimo Maskvos. Pirmajame pasauliniame

kare mažoje Serbijoje tiek ši liga paplito, kad Austrijos armija nedrįso įžengti net per kelius mėnesius iki epidemija savaimai išnyko palikdama suviršum 300,000 lavonų nekaltų žmonių. Vėliau ji persimetė į Rusiją, kame iškerdė iki 3,000,000 žmonių — veik dvigubai tiek, kiek vokiečiai pajėgė išmušti savo stipriausiomis kanuolėmis. Tai ryškūs pavyzdžiai, kurie už save aiškiai kalba ir nereikalauja papildymų!

Tačiau gal nevienas pasakys, jog tas visas įvykis gana senai ir nuo to laiko žmogaus gyvenimas gana toli pažengė pirmyn ir panašūs dalykai nebegalės atsikartoti. Skurdui ir badui pažangos nėra ir jos niekad nebūs. Štai jau nuo tulo laiko okupuotose Europos nacių šalyse ta pati liga dabartinės civilizacijos sukuryje vėl paplito vis su smarkumu. Tik galla, kad kol kas tikslų ir autoretinų žinių negalime gauti kaip norėtume. Bet štai pro kietą gestapos cenzūrą skaitlinės sako, kad pereitą metų vien tik Varšavoje mirė nuo šios ligos virš 26,000. Šį metų, sakoma, vien tik tame mieste kasdieną miršta po 400 žmonių. Kitose okupuotose šalyse kaip girdime ir nekiek negeresnė padėtis, ir žinoma mūsų Lietuva anaip toli nėra išimtis. Ten bažnyčios, mokyklos, teatrai ir šiaip jau visokios viešos įstaigos uždarytos, kad bent dalinai sulaukyti epidemijos plitimą. Net ir pačioje Vokietijoje ši viešne jau lankosi, bet iš ten visos žinios taip aštriai cenzūruojamos, kad sunku ko nors tikro sužinoti. Rusija, kaip dabar žinoma, rodos kol kas liuos nuo šios baisybės; gal pasimokino iš pereito karo lekcijos.

Ši epidemiska liga, nuo kurios miršta nuo 20 iki 60 nuošimčių ligonių, jei karas ilgai tęsis ir skurdas didės, gali reikšti mažesnės

tautomis visišką išnykimą ir net paties karo eiga gali pakreipti visai kiton linkmėn. Taigi laimėtoju gali išeiti ta pusė, kuri geriau mokės kovoti su šia liga, o ne su kanuolėmis ir orlaiviais.

Negalima praleisti nepasakius, kad jau yra išrasti veikianti čiepai prieš šią ligą. Tačiau jų padarymas kol kas taip sunkus ir nepraktiškas, kad tik išimtiniais atsitikimais mažas skaičius žmonių tegali tais skiepais pasinaudoti. Šioje linkmėje yra labai daug dirbama ir reikia tikėtis, kad trumpoje ateityje bus surasta taip praktiški apsisaugojimo būdai nuo šios ligos, kaip kad nuo raupų ar paprastosios šiltinės.

Tačiau kol kas privalome neužmiršti, kad skurdas, alkis ir nešvarumas pasilieka vyriausiu smogiku, didžiausiu galvažudžiu, didesniu net už moderniškiausius karo pabuklus. Kad išnaikinti tās ligų epidemijas, būtinai reikia pašalinti skurdą, alkį ir nešvarumą. O kaip tą įgyvendinsi, kad kuone visas pasaulis didžiausias pastangas deda gaminti ginklus, kurie be mažiausio pasigailėjimo žudys, sukoveiks kas tik bandys kelią pastoti, bei skleis be jokios atodairos epidemijas baisių ligų, kurios gal pabaigs skersti tuos, kurie išliko nuo sprogtančiųjų šovinių.

Sveikinimai Motinoms Jų Dienoje!

Fot. W. STANKŪNAS

3315 So. Halsted Sts.
YARds 1546
Chicago, Ill.

PAS MAMUŽĘ AUGAU

Prūsų lietuvių daina.

Pas mamužę augau
Vargo neturėjau
Už stalelio sėdėdama
Vingrius raštus rašiau.

Oi dukrelė mano,
Tu jaunoji mano.
Kurgi dėsi vainikėlį
Kad tą nebnešiosi?

Už bernelio ėjau
Į vargą įpuoliau.
Falderyta pas vygelį
Ašarėles braukiau.

— Oi tu, mamužėle,
Oi tu senolėle.
Nugis pintum man vainiką
Kad aš tą nešiočiau.

Kur lygios lankelės
Vingriuoti upeliai.
Gieda ten lakštingarėlė
Devyniais balseliais.

Pinkie mamužėlę,
Rūtų vainikėlį.
Kad aš jauna nebnešiosiu,
Nešios seserėlės.

— Nei gegužės balsas
Nei lakštingarėlės.
Tiktai mano dūkružėlės
Meilingi balseliai.

Nešiok seserėlę,
Rūtų vainikėlį.
Kad išeisi už bernelio
Tad jau nebnešiosi.

JEIGU PATINKA MARGUTIS —
ATNAUJINKIT PRENUMERATĄ!

Metams \$2.00

Adresas: 6755 S. Western Ave.,
Chicago, Ill.

INKLINGS - -

by
GEORGE RUDELIS

BUY
DEFENSE
BONDS

BUY
DEFENSE
STAMPS

Captain William V. Shimkus, a Lithuanian of Western Massachusetts, has been named the new **Captain and Executive Officer of the Massachusetts State Troopers**. Only 42 years of age, Captain Shimkus is well known all over the state as a versatile trooper. He can handle a machine gun in expert fashion, he is a leader of men, and as a hobby, he enjoys landscape gardening. He has been a member of the Mass. State Troopers for only 19 years, but during that time he has held down every job from patrolman to his present exalted position of Captain and Executive Officer. The new Captain brings with him a wealth of experience. He's inherently a gentleman, but when the occasion demands, he's 196 pounds of fighting man. We're proud of Captain Shimkus, and we know that he'll do a fine job of heading the Massachusetts State Troopers!

Ensign Raymond Bartz, the latest commissioned officer amongst local Chicago Lithuanians in the United States Naval Reserve. Ray is a dentist by profession, and he'll be taking care of sailors' teeth shortly, perhaps in the same Dental Office with Jr. Lieutenant Dr. Stanley Jakubs, who took up his duties only several weeks ago.

Joseph J. Elias knows his weights and measures, according to the information released by the Chicago City Sealers Office, recently. Mr. Elias can almost tell the exact weight of a pile of coal by just looking at it, or the contents of a huge tank by just taking a few measurements. He'd be a very handy man to have along when the gasoline gauge on the family automobile stops working properly.

Do you think you have problems with sugar rationing? Just consult Assistant Corporation Consul Rudolph Vasalle. He's head of a local Sugar Rationing Board in Marquette Park.

So the "Tantrums" author featured in the "Week" is editor Joseph Poška? That's what I read in a local Lithuanian daily — but "that ain't the way I heard it." I wonder what the real author of that column is thinking?

Transcontinental Walker, John Šarkauskas, very busy these days on the west coast, writes that there's nothing that has as promising a future as aviation. He should know because he's been in that line now for almost a year. In fact, it's easier than ever to receive training, at practically no cost, says he. The plants in California are seeking mechanically-minded young men, and are training them at company expense. The latest issue of "New Horizons," published for members of the Pan-American Airways staff, features two articles written by the former "Inklings" scribe. Very interestingly written, the longer article explains the process of overhauling the famous "China Clipper." John Šarkauskas has almost promised to write an article about aviation for Margutis, too.

When a political office seeker speaks to a radio audience seeking votes, that's not news — but when that same candidate speaks to the same radio audience after the Primary elections and thanks them for voting for him — and does it sincerely, you can bet your last dollar that that's real news. For Attorney Anthony A. Olis, it's his customary procedure. Once before he was a candidate for Associate Justice of the Chicago Municipal Court, and he lost out because of a Democratic landslide of votes, but he didn't neglect to thank the people that did vote for him. He promised that he would be a candidate again sometime in the future. During the recent primaries, he was nominated as one of the Republican Candidates, and in his victory, he did not neglect to thank his supporters, his workers, and his radio audience for their efforts in his behalf. He credited them with his victory, but we still think that his capabilities were of paramount importance.

Sure signs of Spring:

Joseph Gest delivering black dirt to Marquette Parkers;

Anthony & Josephine Lapinskas puttering around in the flower garden of their newly purchased bungalow;

Dr. & Mrs. Stephen Biežis preparing to move into their new home that should have been ready for Christmas;

Letters from Tabor Farm adorned with beautiful stickers stating that the St. Joseph and Benton Harbor Michigan "BLOSSOM WEEK" will be held May 3rd to 11th;

Former gasoline station proprietor John Rimkus "fixin" up his Ford cabriolet;

Anthony "Rosey" Wenckus taking along his 16 mm movie camera wherever he goes;

William A. Lewis of that popular Town of Lake clothing store opening up a new department or beginning another remodeling of his store. His latest is a new "Sporting Wear Department," grand-opened May 2nd;

... and last but not least, Stella Motuzas beginning to worry about bicycle riding.

NAZI OUTRAGES IN LITHUANIA TOLD IN REPORT

Oppression, Mass Executions Fail to Prevent Sabotage; People Certain of Victory

BY STANLEY PIEZA.

(Chicago Herald-American —
April 26.)

A Nazi-made hell — that's Lithuania today after one year's invasion.

The assassination of a priest and the wounding of the Roman Catholic metropolitan of Lithuania, the Most Rev. Joseph Skvireckas, as reported by the British Broadcasting Company last Sunday, added to the series of tyrannical acts perpetuated by the Gestapo against the peace-loving 3,000,000 Lithuanians.

This once exuberant republic, which existed for nearly twenty-five years after World War No. 1, was weakened first by the Communist invasion, then by the Nazi occupation.

Find No Quislings.

But the Nazis found no Quislings among the Lithuanians, an official report made by Col. Povilas Zadeikis, Lithuanian minister to Washington, revealed today. The "Lithuanian White Paper" stated:

"Lithuanians are now resisting the German invasion more effectively than they did in 1918. All demands for Quisling services are refused with demands from Lithuanians for their nation's independence."

"Such resistance has resulted in severe punishments, even in public executions."

Protesting the Nazi grab of his nation, Ambassador Zadeikis said Lithuania is aligned with the powers fighting the axis forces and expressed full confidence in allied victory.

Stands With Democracies.

In a statement of the Lithuanian government, released by its consul here, Dr. Peter Dauzvardis, Col. Zadeikis said:

"Lithuania is in the democratic front, with the spirit and aims represented by the United Nations."

The report charges Hitler's decree in June, 1941, made Lithuania part of the Ostland territory, with Dr. Von Rentlen as commissioner for the Baltic country. He is the supreme ruler, entrusted with the task of "all-around exploitation of the country and population."

Food rationing, the report continues, is so severe that the citizens of the country once known as "the land of butter and cream" are facing starvation. Butter is now from \$2.50 to \$3.00 a pound.

One of the largest known executions in a single locality of Lithuania took place in Kaunas February 13, when, the report states: forty-two persons were executed as "incendiaries, murderers, seditious persons and protectors of Jews."

Can't stop Saboteurs.

But sabotage continues. Telephone wires are cut, bridges are

blown up and roads are damaged by the patriotic Lithuanian citizens, despite the warnings of Reich Commissar Lohse, who threatened Lithuanians with death for any sabotage.

According to the recent decree of Reich Commissar Lohse, no Lithuanian is permitted to buy land, a home or acquire any other property, unless by his special permit. Those violating the decree are liable to punishment as criminals, or the commissar may impose a fine of 20,000 marks, the equivalent of \$8,000.

The Jews in Lithuania are forced by the Nazis to live in Ghettos. They have no liberty, the report stated, to choose their work, residence, or profession. The treatment of the Polish minority is also deplorable, the report said.

America's 1,000,000 Lithuanians are solidly united behind the theme:

"The United States must win... for then the republic of Lithuania will be reborn."

Thousands serve U. S.

Thousands of Lithuanian sons are serving in the United States forces, while the Lithuanian-Americans are buying bonds and stamps. In Chicago alone, the Lithuanians have purchased over \$5,000,000 worth of bonds, an estimate showed.

Assisting the Lithuanian government in exile, headed by President Antanas Smetona and recognized by Prime Minister Churchill and President Roosevelt, are the cooperative organizations of the Lithuanians in the United States.

Bruno Katauskas, treasurer of "Jaunoji Lietuva" has turned his official funds over to the directors of that organization, after having received his induction notice setting May 4th as his all-important date. He was host to a large party of friends at Roberts Farm, (Vic Bartz's place) where everyone wished him good luck while downing a most delicious steak dinner. Incidentally, it seems to me that Stephanie Gerdvilas, the alto of the Cicero Trio, officiated as hostess. Could it mean . . . anything?

Mothers Day — Sunday May 10th. Will you be one of those who will remember her? I can think of no better gift that you could buy for her than **United States War Bonds or Stamps.** Mothers deserve

the best of everything, and right now their most important wish is for a speedy victory in this war in which we are engaged. Mothers know that many sons are somewhere out there in the battlefields, and the sooner this war will be over, the sooner they will be able to come home. You can help shorten this war by buying United States War Bonds and Stamps, and by buying them, you'll be bringing every Mother's son home sooner. Need I say more? Buy **United States War Bonds and Stamps**, as many as you can, as often as you can — at your bank, post office, or savings and loan association. You may purchase **United States War Stamps** at the Margutis office, in person or by mail, or at other patriotic retailers.

Rašo Pūstapėdis.

ČIAP SUL.

Sako iš S. L. A. centro išvogė apart kitų dalykų ir mašinėlę kur surokuoja ineigas ir išeigas. Man regis tai nėra ko gailėtis. Nes ta mašinėlė vistiek buvo netikus, kad negalėdavo supunciuoti lėšų fundo lidžbas. Kada tik pažiūrėdavai, tai nematydavai nieko kito kaip tik (0). Gal dabar nusipirks geresnę, tai "išpunciuos" šokią tokią skaitlinę.

*

Gerai Jurgelionis sakė, kad S. L. A. centre yra žiurkių. Tai ot tos bjaurybės suėdė adresus ir mašinėlę į urvą įvilko. Patarčiau: jeigu dar centas kitas lėšų fonde randasi, tai nupirkite spąstus.....

*

"Saulė" pranešė štai kokią žinią. "Kinčikas nusipirko merginą, po tam ją ant smert subadė." Ir mat iki šiam laikui, niekam nei į galvą neatėjo, kad kinčikai turėtų ragus.

*

Nekurie žmonės sako, kad Anglija taip pat Amerikos talkininkė kaip ir Rusija. O aš pakol kas dar vis netikiu. Netikiu už tat, kad ant Čiorčilo gali kalbėt kiek tik apetitas leidžia, ir komunistai nėsako, kad tu pasitarnauji Hitleriui. Bet pamėgink užkabinti Stalinų Juozą, tai nei nesijusi, kad jau esi "išdavikas." Vadinasi, kalbėk kiek tik nori, tik neužgaut bolševikų "popiežiaus.".....

*

Nekurie žmonės žmogžudį vadina "galvažudys." Nesuprantu, kaip tas galėtų būti. Kartais randa nužudytą žmogų, o ant galvos nei mažiausio įbrėžimo nėra.

*

Praeitą karą mes turėjom Wilsono obalsį: "Šitas karas bus paskutinis karas." Dabar niekas apie tai nei nekalba. Vadinasi, dar nei šis nebus paskutinis.

Tai jau neužilgo automobilistai gaus tik pustrečio galiono gazalino į savaitę. Bet daktarai, sako, gaus pakankamai. Tai ot reikia pavartoti "skymą." Jeigu išvažiavus į laukus pritrūksi gazalino, tai patelefonuok daktarui, kad tau reikalinga pirma pagalba. O kaip jis tvažiuos, tai tuomet parvilks namo.

*

Chicagoj, vienoj vietoj tavorščiai surengė pasipelnymo vakarėlį. Ir kaip apsidžiaugė, kad išėjo lygiom! Panašiai kaip tas girtuoklis ūkininkas apsidžiaugė, kad lygiom išėjęs. "Pasibaigė pašaras" ir padvėsė arklys.".....

VALGIŲ RECEPTAS

Jeigu norit ilgai gyvent ir būt sveikais, tai gaminkit valgius pagal mano nurodytą receptą. Jeigu norit kepti versieną, tai pirm kepimo pakabinkit lauke prieš saulę ir tegul kabo kokias tris dienas. Po tam nuplaukit su kerosinu ir pakepkite po šaltu pečium. Kaip iškeps, tai turėsit kacapiškus pietus.

Silkė labai būna skani, kaip ją iškepi ant aliejaus, kurį išleidžia iš automobiliaus. Kad būt dar skaniau, galima pavolioti į aržuolines piuvėnas.

Kuomet verdat piene makaronus, dėl geresnio skonio įmeskit keletą "motbols." Kaip išvirs, tai valgysit ir norėsit.

Žuvis labai skani valgyti, kuomet pirm kepimo porą dienų padedi prieš saulę ir padžiovinai. Tuomet kepant labai skaniai kvepi, kad ir privalgiusiam norisi pakaštavot.

Jeigu kepst ešerukus (perch) tai nenususkusit jų žvynų. Tik nuplaukit ir kepkite. Žvynuose yra daug vitaminų. Panašiai kaip kviečių arba rugių žievėse.

Karščiams užėjus prasidės valgy-mas rūgštaus pieno. Kaip žinote, jeigu rūgusiam piene nėra smetenos, tai jis neturi jokio riebumo. Tat reikia paspurginti jautienos taukų ir įpilti pienan. Tuomet pienas turės riebumo ir gerą skonį.

Košeliena reikia virti taip. Sudėkit kiaulių kojas ir ausis į puodą ir užpilkite saldum pienu ir tegul verda keletą valandų. Vandeny vir-ta košeliena negera, nes vanduo ge-ras tik gerti, o ne valgyti.

Obuolių košė (sosas). Išvirkite obuolių košę ir užpilkite spurgintų cibulių su rūkytų lašinių spirgučiais. Tuomet turėsit skanesnį val-gį negu žemaitiškas šiupinys.

Kad būt skanus kugelis, Kugelį nekepkite tuoju kaip sutarkuojate bulves, bet sutarkavę palaikykite per naktį panašiai kaip nuluptą žuikį. Tik ant rytojaus kepkite.

Vištiena ir sriuba labai skani, kuomet verdi maslionkose (butter milk). O jei dar įdėsit saują baking sodos, tai jau valgymui nebus ga-lo.

Taigi, jeigu norit skaniai pavalg-yti, tai nepamirškite šio mano "re-cepto."

Pūstapėdis.

AR AŠ TAU....

Ar aš tau nesakiau, broli, Kaip Kaunas nuo Maskvos toli? Tenai "tavorščiai" gimtinė Ir, sako, bus mūsų sostinė....

Ten "motkos" vaikelius liūliuos, Ruskas dainas aniems dainuos.... Naikins Baltijos šašeles, Migdys mažąsias tautes....

Lietuviai, latviai ir estai, Turės būti komunistai, Jie blagaslovys Staliną, Sovietų vadą, gruzina....

Nešios "krasnas" jie rubaškas, Į aukso vietą — "bumaškas," Dainuos "Ei, uchniem," Razluka," Šoks su "tavorščiais" kazoką....

Gyvent bus tikrai malonu, Su bolševiku raudonu. Gyvent bus linksma, kaip rojui, Nereiks čebatų ant kojų.

Baltijos kraštas bus švarus, Turės visi komisarai. In-ter-na-cio-na-lą "trauks" Ir greito smerčio susilauks....

Pūstapėdis.

IŠ "LAIMĖS" KALENDORIAUS

MERGAIČIŲ SAPNAI.

Aviną vilko kaily matyti miegant, — reiškia saugokis kiekvieno vyro, kuris yra artimas tavo. Aviną be kailio matyti, nesisaugok.

Barzdą arba linus rauti, — ženklina didelę oro atmainą arba tolimos tetulės ligą.

Cibuliais akis trinti — reiškia iš tikro gali būt atseis stoti prie altoriaus.

Dovaną iš senio apturėti, netaip pavojinga, kaip iš jauno.

Elnią arba velnią matyti reiškia nesidairyk bažnyčioje į kavalierius, nes gali kam netyčiom į akį kristi, o paskui susilaukti iš to nemalonumų.

Gandras nei krikštyną, nei radynų nereiškia. Taip manyti yra senas prietaras, kurio jau metas atsikratyti.

Kelnios vyrui nieko neženklina; moterei — skubėk plaukus susiraišyti.

Muilą valgyti — reiškia didelę čystatą.

Naują suknelę sapne apsivilkti — gerai; ne sapne dažnai tai daryti — didelės išlaidos.

Ligonį matyti lovoje — negerai, jei ligonis malkas skaldo — oro atmaina kitos savaitės gale.

Paukščiukus lesinti reiškia — ruoškis į šeimyninį gyvenimą ir po truputį gamink vystyklus.

Raugalą raugti — yra pavojaus pasilikti visam gyvenimui su rūtelėmis. Mažiau būk surūgusi ir dažniau šypsokis.

Samanas ant stogo matyti — reiškia gerą derlių; samanas sau ant veido matyti — taip pat gerą derlių.

Šuo lakinti — reiškia didžiausiai pletkorkai privalai duoti sūrį ar lašinių gabalą. Kitaip ji tave taip išjuodins, kad pati savęs nebepažinsi.

Virti arbatą iš savo rūtų vainikėlio — galima tik gerai pagalvoti.

Kaliošą seną rasti ir iš jo virti sriubą — ženklina pasisekimą gaspadinystei.

Lokį matyti ir su juo polką šokti — bus juoko ir pačiai ir kaimynams.

Migdolai — reiškia šeimynišką laimę ir vaisingą gyvenimą.

Moterysė — reiškia nesusipratimą.

Muilas; pirmą kartą — reiškia būti nuo prietelių. pašelptas, muilas antrą kartą — ženklina nežinomus daiktus.

Mušti ką — reiškia pakajų moterystėje ir audras šeimynoje.

Numirėlį matyti — reiškia oro atmainą ir greitas radynas.

Studentą sapne pamatyti — nėra jokio pavojaus; jei studentą pamatei pabudusi — šauk pagalbos.

Pančakos skylėtos — nuduoda turtingumą.

Policijantą glostyti žnočia kažką neaiškaus.

Skylę drabužiuose turėti — reiškia apsieidimą; skylę galvoj — smarkų charakterį.

Ubagą mučyti — naudingas darbas dėl dūšios. (Jeigu ubagas nepersenas).

Zuikį pagauti savo svirnelio palyvy — būk atsargi svirnelio duris darinėdama, kad mama ar tėtė neišgirstų, o jei išgirdo, tai neslėpk berno į paliovį, bet geriau į šėpą arba į skrynį.

Žiurkę arba žvirblį piene mirkyti — reiškia neskubk krauti kraičių, šimet dar neištekėsi. Arba, jei labai norisi ištekėti, pasistengk kitą nakt mėlyną žąsį sapnuoti: gal pamačys.

BIZNIERIŲ SAPNAI.

Vienas doleris — žnočia dvasios ir kūno ubagystę.

Trys doleriai — reiškia vidurių šiltinę.

Penki doleriai — ženklina meilų žės pabėgimą.

Septyni doleriai — saugokis bėdų giminių.

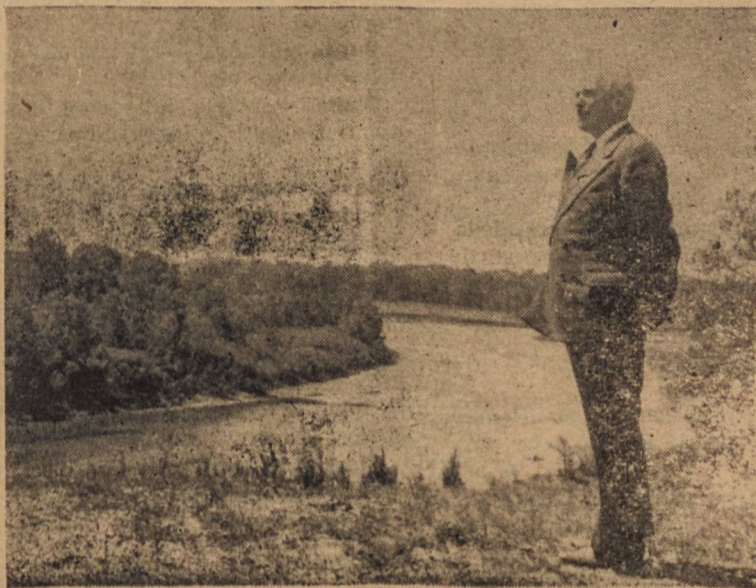
Devyni doleriai — būk atsargus, — tave ruošiasi apženyti.

Vienuolika dolerių — gali netikėtai sutikti savo kreditorių, o paskui smertis per apsirijimą.

Trylika — bankrutai ir t. t.

Pastaba ne biznieriems: Kitokių sapnų biznieriui niekada nesapnuoja.

Plaukia sau upelis Benton Harbor link....

JUOZAS J. BAČIŪNAS gerisi gražiais gamtos reginiais, stovėdamas ant kranto St. Joe upės, kuri teka pro jo Tabor Farm Rezortą, kuris yra 11 mylių į pietus nuo Benton Harbor, Michigan.

O pa, O pa-pa.

A, a, o pa, pa,
Zuikys vaiką lingavo.
A,a, o pa, pa,
Belinguodams užsnūdo.

A,a, o pa, pa,
Nuo kedelės nusprūdo.
A,a, o pa, pa,
Katins nosį nukando.

A,a, o pa, pa,
Verkė zuikys be nosies.
A,a, o pa, pa,
Mama šaukė daktarą.

A,a, o pa, pa,
Daktars greitai pribuvo.
A,a, o pa, pa,
Nosį zuikiui prisiuvo.

Kas Ką Turi?

Garnys, garnys,
Tur ilgas kojas.
Briščiau pelkėn,
Kiek galėčiau,
Ilgas kojas kad turėčiau,
Kaip garnys.

Žvirbliuks, žvirbliuks,
Tur trumpas kojas.
Šokčiau, šokčiau,
Kiek norėčiau,
Tokias kojas kad turėčiau,
Kaip žvirbliuks.

Gaidys, gaidys,
Tur didelę gerklę.
Rėkčiau, šaukčiau
Kiek galėčiau,
Tokią gerklę kad turėčiau,
Kaip gaidys.

Zuikys, zuikys,
Tur greitas kojas.
Bėgčiau, bėgčiau
Kiek galėčiau,
Tokias kojas kad turėčiau,
Kaip zuikys.

Vėžys, vėžys,
Tur "ne ten"akis.
Nieko matyt
Negalėčiau,
Jei "tenai" akis turėčiau,
Kaip vėžys.

**Margutis Prašo —
Atsinaujink Prenumeratą**

Dievaitė Didysė.

Didyse mūsų,
Dievaitė mūsų.
Čuta, rūta,
Čutele, rūtele,
Mūsų!

Dovanok raktus,
Nupink vainikus.
Čuta, rūta,
Čutele, rūtele,
Vainikus!

Sujung mumis,
Priglausk mumis.
Čuta, rūta,
Čutele, rūtele,
Mumis!

Dydise mūsų,
Dievaitė mūsų,
Čuta, rūta,
Čutele, rūtele,
Mūsų!

Sutark, priglausk,
Rakteliais rausk.
Čuta, rūta,
Čutele, rūtele,
Rausk!

Ofiso ir Res. Tel.:
LAFayette 7020

DR. STANLEY NAIKELIS

PHYSICIAN AND SURGEON
3343 So. Halsted Street
OFISO VALANDOS:

Kasdien, Išskiriant Sekmadienius --
nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo
7 iki 8:30 val. vakarais.

SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.
Metams kaina \$2.00
Red. M. VAIDYLA
Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill.

Phone: PROspect 7957

PETRAS VAIČAITIS

Malevoja ir dekoruoja namus.
Atlieka puikų darbą. Teirauki-
tės dėl kainos.
2553 W. 71 St., Chicago, Ill.

Muslinių Šokis.

Šokinėja velnias,
Pasiraitęs kelnias.
Velnio tipos sutrūko,
Visos kelnės nusmuko.
O šitasis velnias,
Yr' iš Rygos melnias,
Biaurus vanags vokietėlis,
Mūsų žemės neprietelius.
Hop, hop, ho, ho!
Kuntai, balabai,
Neprietelius!

Mes tą vokietėlį,
Mes tą neprietelį,
Sujudinsime, sukrušinsime,
Tikru moliu padarysime.
Hop, hop, ho, ho!
Kuntai balabai!
Mindžiūra,
Ho, ha!
Moli padarysime!

STASYS LITVINAS
sako:

Pavasaris jau čia. Aptaisy-
kit namą! Lentos, Balkiai,
Dury, Langai ir visokia
medžiaga. Kreipkitės į —

Carr-Moody Lumber Co.

3039 S. Halsted St. VICTory 1272
Chicago, Ill.

MUZIKA IR DAINOS

DIDELĖ KNYGA SU GAIDOMS

Kaina \$1.00

REIKALAUKITE MARGUTY — ADRESAS —
6755 South Western Avenue, Chicago, Ill.

RADIO LAIKRAŠTIS

Vienuoliktą metą kaip Margutis pasitarnauja Chicagos ir apylinkėse lietuviams žiniomis, pranešimais, paskaitomis, dainomis ir muzika iš

WHFC
(1450 kil.)

radio stoties. Kas vakarą, išskyrus sekmadienį (sekmadieniais 1 val. po piet) lygiai 9:30 Margutis prabyla į kiekvieno radijušą "Labas vakarėlis!" . . .

EXTRA! Penktadieniais ir Šeštadieniais 7 val. vakare. Du extra programai.

MARGUČIO ŠTABAS

Vedėjai programo — A. Vanagaitis
adv. A. Lapinskas

Teisių Skyrius — adv. A. Oliš
Sveikatos Skyrius — dr. St. Biežis
dr. St. Jakubs

Istorijos Skyrius — V. S. Jokūbėnas
Juokų Skyrius — "Baltramiejus" ir
Cecilija," "Dėdytė ir
Tetytė"

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta
moderniškoms
pirmos rūšies su
užlaidomis ir
Hollywood švie-
somis. Darbas
garantuotas.

420 W. 63rd St.
tel. Eng. 5883-5840

DIRVA

Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Redakt. K. S. Karpus

Kaina metams \$2.00

Adresas:

6820 SUPERIOR AVE.
Cleveland, Ohio.

Darbininkai ir visi..... Pirkite
War Savings Stamps ir Bonds!

Parduodam Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiems,
Vilnones Pirštines, Vilnones Kepuraites Mažiems Vaiku-
čiams, Vilnones Kojines dėl Vyrų ir Moterų, Vilnoniai
Apatiniai Marškiniai dėl Vyrų.

BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. Selemonavičius, Savininkas

504 West 33rd Street, arti Normal Ave.

Tel. VICTory 3486

Chicago, Ill.

ANTANAS A. OLIS ADVOKATAS

Vidurmiesty: 134 No. La Salle St.

Tel. RANDolph 0332

Bridgeport: 3252 So. Halsted Street

Valandos: nuo 7 iki 9 vakare

Tik ketvirtadieniais

Telephone CALumet 6945

MARGUTIS

Metams \$2.00
Pusei metų \$1.00

6755 S. Western Ave.

Chicago, Ill.

REUMATIŠKI

SKAUSMAI

Deksno Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilumą. Šildydama galingai, išstarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumai žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelauk ilgiaus, ale tuojaus įsigyk. D E K E N S O I N T M E N T, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 75c, \$1.50.

DEKENS OINTMENT COMPANY,

Hartford, Conn.

KOPLYČIOS DYKAI

Visose Miesto Dalyse

AMBULANCE

Dieną Ir Naktį

L Aidotuvų Direktorai

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ Laidotuvų Direktojų Asociacijos

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Tel. YARds 0781-0782

LACHAWICZ IR SŪNAI

2314 West 23rd Place

Tel. CANal 2515

42-44 East 108th Street

Tel. PULlman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 West 18th Street

Visi telefonai: YARds 1419

J. LIULEVIČIUS

4348 So. California Avenue

Tel. LAFayette 3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Tel. YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS

1410 South 50th Avenue

Tel. Cicero 2109

6812 So. Western Avenue

Tel. GROvehill 0142

MAŽEIKAI IR EVANAUSKAS

3319 Lituanica Avenue

Tel. YARds 1138-1139

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 So. Michigan Avenue

Tel. PULlman 9661

